

اینتر پرس نیوز: روسیه اهرم های مخالفت با طرح «نابوکو» را بتدریج از دست می دهد

بزودی ترکمنستان گاز خود را به چین و ایران صادر خواهد نمود. معامله ترکیه و ایران سر موضوع گاز به یک ضربه جدید به کرملین در آمده است

سرویس روسیه/خبرگزاری آران

خبرگزاری آران / سرویس روسیه : بزودی ترکمنستان گاز خود را به چین و ایران صادر خواهد نمود. معامله ترکیه و ایران سر موضوع گاز به یک ضربه جدید به کرملین در آمده است. خطرات علیه انحصار گاز روسیه و نفوذ سیاسی کرملین بر اروپا جنبه روزافزون دارد. راه حل مشکل تجاوز روسیه علیه گرجستان بر امنیت انرژی اروپا کشیده و در این راه کرملین از مواضع خود روز بروز عقبنشینی می کند.

ترکمنستان مسیر های جدید صادرات گاز را بررسی می کند. خط لوله جدید به سوی ایران عملاً آماده شده است. راه اندازی آن در ماه دسامبر در نظر گرفته شده است. پس از اجرای این طرح صادرات گاز طبیعی ترکمنستان به ایران سالی از 8 میلیارد تا 20 میلیارد متر مکعب افزایش خواهد یافت. ایران که دارای منابع غنی گاز اما فاقد زیرساخت کامل می باشد مناطق شمالی را با گاز ترکمنی تامین خواهد کرد. ترکمنستان با صادرات گاز به جنوب خود را از وابستگی به شرکت «گازپروم» که همواره قیمت گاز را به ترکمنستان سفارش می داد آزاد خواهد کرد. ترکمنستان سالی 80 میلیارد متر مکعب گاز طبیعی استخراج می کند. تا ماه آوریل سال 2009 شرکت «گازپروم» 50 میلیارد متر مکعب را می خرید و در بازار اروپا می فروخت.

اما در ماه آوریل پس از آنکه تلاش روسیه برای تجدید نظر در قیمت گاز با عشق اباد شکست خورد انفجار مشکوک «به دلایل فنی» در خط لوله گاز در مرز ترکمنستان بوقوع پیوست که موجب قطع صادرات گاز ترکمنی به روسیه گردید.

یک ماه پیش شرکت «گازپروم» تصمیم از سرگیری خرید 10 میلیارد متر مکعب گاز از ترکمنستان گرفت؛ اما این دفعه طرف روسی حق فروش گاز ترکمنی در کشورهای دیگر ندارد و فروش در بازار داخلی بنفع روسیه نمی باشد. بعقیده تحلیلگران روسی تنها هدف «گازپروم» برای این معامله ممانعت با مشارکت ترکمنستان در طرح «نابوکو» بوسیله بهره برداری از منابع ترکمنی است.

یک رویداد مهم دیگر آخر ماه اکتبر صورت گرفت؛ طی سفر اردوغان نخست وزیر ترکیه به تهران موافقتنامه صادرات گاز ایران از طریق ترکیه بین دو کشور به امضا رسید. طبق این موافقتنامه طرف ترکی در بهره برداری از یکی از بزرگترین منبع «فارس جنوبی» ایران شرکت خواهد نمود. پس از چند سال طرفین قصد تولید 35 میلیارد متر مکعب گاز طبیعی دارند. از این میزان 17/5 میلیارد متر مکعب را ترکیه در اروپا خواهد فروخت. طائر ایلدیز وزیر انرژی ترکیه اظهار داشت که در نتیجه اجرای این طرح ایران ممکن است به یکی از مهمترین تامین کنندگان طرح «نابوکو» در آید.

مانع اصلی مشارکت ایران در طرح «نابوکو» مسئله هسته ای ایران است. تحلیلگران ترکی گمان می دارند که این معامله با آمریکا هماهنگ شده و امتیازی است در قبال امتناع تهران از غنی سازی اورانیوم.

مذاکرات در مورد مسئله هسته ای ایران هنوز بیپایان نرسیده و بنا بر این مشارکت ایران در طرح «نابوکو» نیز قطعی نشده است. اما کرملین و «گازپروم» باید نگران دورنمای مشارکت ایران در «نابوکو» باشند. مشارکت ایران در طرح «نابوکو» از یک طرف سؤالات در مورد مقرون به صرفه بودن این خط لوله را برطرف خواهد کرد و از طرف دیگر آینده طرح روسیه «جریان جنوبی» را مورد تهدید قرار خواهد داد. مرتبط ساختن ترکمنستان، قزاقستان و ازبکستان بوسیله خط لوله گاز با ایران و چین انحصار روسیه بر خرید گاز آسیای مرکزی و همچنین تلاش های آن کشور برای برهم زدن طرح «نابوکو» را پایان خواهد داد. اهرم اصلی کرملین برای منع ارسال گاز آسیای مرکزی به اروپا با دور زدن از روسیه وضع

نامشخص دریای خزر است. روسیه به عنوان کشور حوزه دریای خزر برای حصول توافق در این زمینه می تواند خیلی وقتکشی کند و با این امر موانعی برای احداث خط لوله ترانس خزر که قرار است گاز ترکمنستان را از طریق بستر دریای خزر به آذربایجان، گرجستان و ترکیه منتقل نماید، ایجاد نماید. اما احداث خط لوله جدید بین ترکمنستان و ایران و از طرف دیگر معامله در مورد صادرات گاز ایرانی به ترکیه این اهرم را نیز غیر فعال می سازد. بعید نیست منابع انرژی آسیای مرکزی از طریق ایران به اروپا برسند. البته در نتیجه بحران مالی نیازمندی به گاز طبیعی در اروپا در این اواخر کاهش یافته اما «گازپروم» نگران منابع آسیای مرکزی نبود چون آنان را ذخیره کرده بود. اما راه اندازی خطوط لوله جدید ممکن

است دسترسی روسیه به منابع گاز آسیای مرکزی را زیر سؤال قرار دهد و در آینده «گازپروم» امکانات تامین تقاضای اروپا را نداشته باشد.

بدین ترتیب انحصار گاز روسیه و نفوذ سیاسی کرملین بر اروپا ممکن است تحت خطر قرار گیرد. فشار بر گرجستان جهت منع طرح «نابوکو» نیز برای روسیه اهمیت نخواهد داشت. امروزه تنها اهرم ممانعت با طرح «نابوکو» در دست کرملین برانگیختن دولت ایران برای رویارویی با جهان است.

پایان پیام.